
IMF: elhúzódó recessziót okozhat a végtörlesztés Magyarországon

2012. 4. 10.

Az IMF szerint a magyar példa azt mutatja, hogy egy kötelező program, ha rosszul célzott, és az adósság-átütemezés terhét a törékeny bankszektorra helyezi, veszélybe tudja sodorni a pénzügyi rendszert anélkül, hogy elérné a kívánt gazdasági célokat.

Az ingatlanpiaci válság és gazdasági recesszió súlyosabb és hosszabb ideig tart, ha azt a háztartások eladósodása előzi meg, állapította meg IMF jelentése a fejlett gazdaságok elmúlt három évtizedének tapasztalataira hivatkozva. A valutaalap szerint a kormányzati politika elejét tudja venni a gazdaság tartós visszaesésének, ha fellép a háztartások túlzott eladósodása ellen. A jelentés pozitív példaként hozta fel az Egyesült Államoknak a 30-as években és Izlandnak a ma alkalmazott adósság-szerkezetátalakítási programjait, amelyek jelentősen csökkentették a törlesztés terhét, valamint a háztartási csődök és a jelzálog-érvényesítések számát. Az ilyen kormányzati intézkedések - az IMF szerint - segíthetnek a háztartási csődök, az ingatlanár-csökkenés és a további gazdasági visszaesés egymást erősítő ciklusának elhárításában.

A magyar példa azt példázza, hogy egy kötelező program, ha rosszul célzott, és az adósságátütemezés terhét a törékeny bankszektorra helyezi, "veszélybe sodorhatja a pénzügyi rendszert anélkül, hogy elérné a kívánt gazdasági célokat" - áll az IMF jelentésében.

A valutaalap szakértői megállapították, hogy a magyar háztartások devizaeladósodottsága a legmagasabb Európa keleti részén, noha a háztartások összes adóssága viszonylag szerény szintet, a GDP 40 százalékát érte el, és mintegy 800 ezer háztartásban (vagyis az összes 20 százalékában) koncentrált. Mire 2008-ban bekövetkezett a válság, a háztartások jelzáloghitel-állományának 50 százaléka svájci frankban volt.

A magyar forintnak a globális pénzügyi válság kitörése után bekövetkezett meredek leértékelődése, valamint azok az aggodalmak, hogy a növekvő adósságszolgálat aláássa a magánfogyasztást, arra kényszerítette a kormányt, hogy megsegítse a devizában eladósodott háztartásokat. Az IMF 2011-es adatai szerint a devizában denominált hitelek tulajdonosainak adósságszolgálati kötelezettsége több mint 50 százalékkal megnövekedett.

Az IMF elemzői szerint a kormány 2011 szeptemberében egy kötelező adósságátstrukturálási programba kezdett, anélkül, hogy az érintettekkel előzetesen konzultált volna: "Meghatározott (mintegy 5 hónapos) időszak alatt a bankokat arra kényszerítették, hogy megengedjék az ügyfeleknek, hogy kedvezményes árfolyamon, a piaci ár alatt mintegy 30 százalékkal fizessék vissza a jelzáloghiteleket."

A szóban forgó adósságcsökkentésből eredő összes veszteséget a bankoknak egymaguknak kellett viselniük - olvasható az IMF elemzésében. A kötelező adósságátstrukturálási program az előzetes becslések szerint magas részvételt ért el - az összes jelzáloghitel mintegy 15 százalékát érinti.

A programnak azonban az elemzők szerint három alapvető korlátja van. Először is rosszul célzott

abban a tekintetben, hogy csak a jómódú háztartások képesek visszafizetni fennálló jelzáloghitel-állományt egyszeri forintbefizetéssel. Másodszor, a kötelező program a veszteségek teljes terhét a bankokra helyezi, amelyek közül több is kevésbé felkészült arra, hogy felszívja az ilyen veszteségeket. Következésképpen a további tőkeáttétel-csökkenés, valamint a hitelválság elmélyülése kapcsolódó árfolyamnyomást válthat ki. A tanulmány szerzői hozzátették, hogy a kormány 2011 decemberében, felismerve a jogszabálynak a bankszektorra gyakorolt lehetséges káros hatását, további intézkedéseket fogadott el a terhek megosztására. És végül: a magánszerződések visszamenőleges és a banki szektorral való konzultáció nélküli felülvizsgálata kárt okoz az általános befektetési klímának.

A jelentés felhívta a figyelmet, hogy a háztartások adósságállományának átstrukturáláshoz erős banki szektorra van szükség. Izlandon az új bankok elfogadható értéken szereztek be hitelportfóliókat, ami azt jelentette, hogy a bankok tőkeállományának sérülése nélkül lehetett messzemenő háztartási adósság-átütemezést végrehajtani. Ez egyben arra is ösztönözte a bankokat, hogy tárgyalásokat kezdeményezzenek a hitelfelvevőkkel.

Ezzel szemben a 90-es évek Kolumbiájában és a mai Magyarországon az alultőkésített bankrendszer nem tudta felszívni a (kötelező) háztartási adósság-átstrukturáláshoz kapcsolódó veszteségeket, aminek következtében zavar keletkezett a hitelkínálatban - írták elemzésükben az IMF szakértői.

[Forrás: hirado.hu]